

**Naaja H. Nathanielsen
Attaviitsoq**

**UPA 2016/112
8. april 2016**

Ilinniarfinni aamma ilinniagaqartut ineqarfiini aangajaarniutunik atuisoqartarnersoq pillugu misissuisoqartarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx 2016-imeersoq.

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Ilinniagaqartut aangajaarniutunik atuisimanersut misissuiffigineqarnissaat isumaqanngilaq. Siunnersuut ajornartorsiutunik suugaluartunilluunnit iluarsissutissaanngilaq. Anguneqartussatuaq tassaavoq atornerluisuunermik kanngugisaqarnerulerneq isertuussiniarnerunerlu. Siunnersuut atornerluinerup annertussusaanut millisaataasussaannngilaq. Aamma siunnersuut inuusuttut atornerluinermut katsorsartissinnaanerannut ajornannginnerulersitsissanngilaq. Akerlianik ilimagineqarsinnaavoq, siunnersuutip kingunerissagaa, inuusuttut hash-imik atornerluisuusut ilinniartunngornissamat qinnuteqanngitsoortassasut imaluunnit paasisaanissartik immaqalu ilinniakkaminnit peersitaanissartik pillugu annilaangasuteqartuurtassasut.

Siunnersuutip ersersippaa, inuusuttut ajornartorsiutillit imaluunnit angerlarsimaffimmi annikitsuinnarmik killiliiffiusartuni perorsagaasimasut pillugit Naalakkersuisut qanoq paasisimasakitsiginersut. Tassami inatsisissatut siunnersuutip siunertaa ersarippoq: eqqorniarneqanngillat inuusuttut ilaannikkuinnaq hash-itortartut. Taakku paasisaagunik mianersoqqussummik tunineqaannartartussapput. Naamik, siunnersuummi pineqarpoq atornerluinermik ajornatorsiuteqartut kinaassusersinissaat taavalu ilinniagaannit peersinnissaat. Kisianni atornerluisunik nakkutillineq sulilu ajornatorsiulersitsinerneq aqutissaanngilaq, nunatsinni aangajaarniutunik atornerluinerujussuaq anigorniassagutsigu.

Inatsissatut siunnersuummut uunga taarsiullugu piffissaq atortariaqaralarparput oqallisigalutigit katsorsaanermik neqeroorutissat tigussaasut, inuusuttunut atornerluisunut immikkut sammititassat. Oqallisigisariaqaralarparputtaaq pinaveersaartitsineq. Taakkuli pinnagit oqallisigaarput siunnersuut inuusuttut hashimik atornerluisut ilinniagaqarsinnaanissaannik mattussilluinnartussaq. Tassami sulluni ilinniagaq peersitaaffioratarsinnaasoq aallarnerneqassava? Siunnersuut angusaqarfiulluurtussatut ilusilersuganngilluinnarpoq. Aammami kusanaatumik inuiaqatigiini inooqatigiinnikkut equngassuseqassaaq. Tassami eqqugaanerpaasussaapput inusuttut, misilittakkanik oqimaatsunik artorsaateqareersut uerisoorsimasullu.

Ilungersortumik Naalakkersuisut qinnuigaakka siunnersuut tunuardeqqullugu taavalu taarsiullugu tamatta piffissarput atussagipput suliniutissat allat pillugit eqqartuinissatsinnut. Assersuutigalugu ilinniarniarlutik qinnuteqartut tamaasa oqaloqatigineqartarsinnaapput, paasinialugu atornerluisuunersut imaluunnit inuunerminni allanik ajornartorsiuteqarnersut alianartumilluunnit misigisaqarsimanermik kingunerluuteqarnersut. Nalunngilarput pissutsit tamakku ilikkarniarnermut akornutaasartut. Ilinniarniarluni qinnuteqartoq atornerluisuuppat, atornerlugaasimappat imaluunnit allatut artornartorsiorpat ikiugasuarsinnaanermit piareersimasuuteqartariaqarpugut. Ikiugasuarneq katsorsaanerusinnaavoq, oqaloqatiginnittarnerusinnaavoq imaluunnit suliniut naleqquttoq allaasinnaalluni inuunermit oqilisaataasinnaasoq. Ilinniarfissamat qinnuteqarnissamat killissarititaq martsiusarpoq. Taamaattumik ilinniagaqalersussanngortunik ikiuineq qaammatini februar, marts aamma april aallartinneqarsinnaavoq, taamaalillutik inuusuttut augustimi atualernissaminnut piareersimaneroqqullugit. Taamatut periuseqarneq ajornartorsiutit pillugit ammasuunissamat

kaammattuutaassaaq. Aamma ersiutaassaaq kissaatigineqartoq inuusuttoq ilinniarnerni ingerlalluassasoq – atonerluinermik imaluunnit alianartumik misigisaqarsimanermit kingunerlutsitsinermit akimmisaarneqarani. Qularnanngitsumik siunnersuut taama ittoq akisunerussaaq, kisianni naligiinngissuseq millisarneqassaaq allisarneqaannarani. Aammalu suliniutinut ingerlanneqareersunut tapertaliullugu ingerlanneqarsinnaalluni.

Ajoraluartumik ilimarpallaanngilaq Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuutertik isumaqanngitsoq tunuartissagaat. Taamaattumik siunnersuut isumaga malillugu nunatsinni naligiinngissusermik annertuseriartitsiinnartussaq aammalu inunnik atonerluisunik ikiorsiisuunani nittarsaassiinnartussaq imatut oqaaseqarfigissavara.

Toqqissisimananngilaq siunniunneqarmat, misiligummik tigussiffigissassap akuersissuteqarfissaanik peruserineqartussanillu ilusilersuineq ilinniartit namminnerluinnaq isumagisinnaassagaat. Tamatumami kingunerisinnaavaa periusissat immersugassallu assigiingitsut 10-15t. Aamma kingunerisinnaavaa misiligitissanik tiguseriaatsit assigiingitsut aammalu misiliutit inernerinik kikkut ilisimatinneqarnissaat pillugu maleruagassat assigiingitsut. Aamma pissusissamisuunngilaq misiligitinik tigusisarnissamut aningaasartuutit ilinniartinnut akiligassanngortinnissaat. Tamatumami kingunerisinnaavaa aningaasaqarniarnermut tunngassuteqartumik ilinniartimmiit ilinniartimmut assigiingitsunik malittarisassaliortoqarsinnaanera. Siunnersuummi qiterititaasoq assigiinngissitaartunik maleruagassiornernik ersernerluttumik periuseqarnissamik pilersitsissaaq.

Naalakkersuisut qinnuigissavakka oqaluttarfimmiit paragraf 12, imm. 2 aamma imm. 3 siunertaat erseqqissaatigeqqullugit.

Paragraf 12 imm. 2-mi allaqqavoq ilinniartup misissuisimanerup inenera naammaginngikkuniuk misissueqqittoqarnissaq piunasaqaatigisinnaagaa. Tamanna pissaq misissuisimanerup inernerata tiguineqarnerata kinguninngua. Inatsisissamut oqaasertaliussani nassuiarneqarpoq, aalajangersagaq taanna ilanngunneqartoq ilinniagaqartoq, ilinniartut allat imaluunnit ilinniartut ineqarfianni najugaqartut allat sivisuumik nalornissuteqarlutik utaqinginnissammata. Neriuppunga tamanna inatsimmut atortussiaatini annertuumik kukkussuteqarsimanermik peqquteqassasoq. Ilumut Naalakkersuisut isumaqarnerlutik misissuut akoqarneragaasimappat, taava ilinniagaqartup ilinniartoqatai najugaqataalu tamatuminnga ilisimatinneqassasut? Tamannami inummut namminermut tunngassuteqarluinnartutut isigisariaqarpoq aammalu taamaallaat inuup pineqartup ilinniartiullu akornanni pissutsinut tunngassuteqarluni.

Paragraf 12 imm. 3-mi aammattaaq allassimavoq, ilinniagaqartoq misiligummi atuisimasutut inerniliiffigineqartoq kisiannili misissoqqinneqarnissamik piunasaqarpat, taava ilinniartit iliuuseqarsinnaapput qulakkeerumallugu, misiligitip nutaap inernerata tigusissaata tungaanut ilinniagaqartoq imminut allalluunniit uloriarnartorsiortitsinnginnissaa. Ila tamannamita qanoq isumaqarpa? Inuusuttoq nakkutigineqarniarpa? Imaluunnit ilinniartut ineqarfianni ingisani qimattussaassavaa imaluunnit qanoq? Tassami inatsisissamut siunnersuummi nassuiaatitaniluunnit erseqqinngilaq suna pineqarnersoq.

Inatsisissatut siunnersuut aamma ilinniagaqartunut 18-it inorlugit ukiulinnut ersernerluttunik sinaakkusiivoq. 18-it inorlugit ukioqartunut angajoqqaat tassaasussaapput, ilinniartit ikiaroorartumik atuisimasimasinnaanermut misissuerusunnerannut akuersillutik atsiortussat. Kisianni qanoq pisoqassava, angajoqqaq akuersissummut atsiorusunngippat? Tassami inatsissatut siunnersuummi erseqqissumik saqqummiunneqarpoq, akuersissuteqarusunnginneq misiligitip akoqarneratut nalilerneqarsinnaasoq. Uanga nammineq anaanatut eqqasuuteqarnartoqartippara takoolorlugu meerara inersimasumut nalusaminut tunniussassaminik quuminik, qiserminik, kiagumminik imaluunnit aaminik misiligummik tigussiffigiumaneqarsinnaanera uanga najuutsinnanga. Taamaattumillu uanga

isumaliutigisinnaavara akuersissummik atsiorusunnigissinnaallunga. Inatsisissamut siunnersuutip ukiukitsunut sunniutigisinnaasai eqqarsaatigeqqittariaqarput.

Inatsisissami siunnersuut periarfissiivoq, ilinniarfiit suliassaqarfiit aangajaarniutitik atuisoqarsinnaaneranut immikkut aarlerinaateqarsinnaasunut ilinniartitsiffiusut ilinniartunit taamungaannaq toqqakkanit misiliummik tiguisinnaanissaannut. Tassa imaappoq, ilinniagaqartut ilinniarfinnit piumaffigineqarsinnaapput misiligummik tiguisiffigineqarnissaminnut, atuisimasinnaanerannik pasillernissaq tunngavissaqarpat tunngavissaqanngippalluunnit. Kisianni sumiluunnit erseqqissumik allasimasoqanngilaq ilinniarfinni sorlorni taamungaannaq toqqartuilluni misissuisoqarsinnaanersoq. Naalackersuisut qinnuigissavakka tamakkiisumik allattoqqullugu "suliassaqarfiit immikkut aarlerinaateqarsinnaasut" inatsisissami siunnersuummi pineqartut suunersut. Tamanna minnerpaamilluunnit nalornissutigineqartussaangilaq, tassami pasineqarnissamut tunngavissaqanngikkaluarpalluunit misiligummik tiguisiffigineqarsinnaaneq inuuit ataasiakkaat kiffaanngissusaannut annertoorujussuarmik kalluisuuvoq.

Aammaarlunga oqaatigisariaqarpara siunnersuut piviusorsorsiorpallaanngitsoq. Inuk kinaluunnit ilinniartuunermi nalaani aanngajaarniutitik atuisuusimanngikkaluaruniluunnit ilinniakkaminik naammassinnereernerme kingorna atornerluisunnorsinnaavoq. Taamaalilluni atorfinitsitsisartumit qulakkeerniagassanngussaaq suliassaqarfinnut immikkut aalerinaateqarsinnaasunut ilinniarsimasup ikiaroorartunik imigassamilluunnit atornerluinnginnissaa.

Ajoraluartumik piffissaq oqaluttarfimmiiffissaq annertunngilaq. Naggasiullugu Naalackersuisunut inatsisissatut siunnersuutip tunuartinneqarnissaa pillugu kaammattuinera uteqqissavara. Tassunga taarsiullugu Inatsisartut piffissaat atortigu siunnersuutitut ikiaroorartunik atornerluinermik piviusumik akiuniutaasinnaasunut.

Taamatut kaammattuuteqarneq Naalackersuisunit tusaaniarneqarnaviannngimmat siunnersuutip inatsisinut ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarnissaa innersuussutigissavara, ataatsimiititaliarmi taanna matuminnga suliqaartussatut eqqortuusorivara. Uani pineqarput apeqqutit tunngaviatigut pingaarutilerujussuit, inuit ataasiakkaat kiffaanngissusaannut pisinnaatitaaffiinullu tunngassuteqartut. Inatsisartunit aalajangiunneqassappat siunnersuut ataatsimiititaliamut allamut ingerlateqqinneqassasoq kaammattuutigissavara isumaliutissiisuteqannginnermi inatsisinut ataatsimiititaliap tusarniaavigineqassasoq.